

Ilinniarnerup aaqqissugaanera

Isumaginninnermi ikiortinngorniarneq

Akuerineqarpoq Brancheudvalg-imit: 13 februar 2014

Akuerineqarpoq IIKNN-miit 13.feb. 2014

Nutarterneqarpoq: 6 april 2016

Imai:

1.	Siulequt	2
2.	Isumaginninnermi ikiortinngorniarnep siunertaa	2
3.	Isumaginninnermi ikiortip ilisarnaatai	3
3.1.	Ilinniarnissamut tunuliaqutaasut	3
3.2.	Suliaqarfiussinnaasut	3
3.3.	Akisussaaffiit oqartussaaffiillu	3
4.	Tiguneqarnissamut piumasaqaatit	4
5.	Ilikkagaqarfigerusutat / Naleqassutsip tunngavii	4
6.	Atuagarsorfissanut sungiusarlunilu sulinissamut piffissalersuut	5
7.	Atuagarsorluni ilinniarnep	6
7.1.	Ilinniagassat nalunaaquttallu akunnerisa agguataarneqarnerat	6
7.2.	Atuagarsorluni ilinniarnep siunertaa	7
8.	Sungiusarluni sulinep	14
8.1.	Sungiusarluni sulinermi anguniakkat	14
8.2.	Sungiusarluni sulinernep pilersaarusiorneqarnissaa	15
8.3.	Sungiusarluni suliffissat siunertaat	15
9.	Sungiusarluni sulinermi siunnersorneqarneq	16
10.	Sungiusarluni suliffiup akuerineqarnissaannut piumasaqaatit.	17
11.	Misilitsinnerit	18
	Pinngitsoorani allallugit suliassat aamma angusarisimasanik naliliinerit	
11.1.	Atuagarsornermi angusarisimasanik naliliineq	18
11.2.	Sungiusarluni sulinermi pinngitsoorani allallugit suliassat	18
11.3.	Angusarisimasanik naliliineq	18
11.4.	Inaarutaasumik soraarummeerneq aamma PI/SPS'imi atuagarsornerit pingajuanni angusarisimasanik naliliineq. Taavalu inaarutaasumik soraarummeernissamut malitassaq	19
11.5.	Napparsimalluni soraarummeernissamut soraarummeeqinnissamullu malittarisassat	22
11.6.	Napparsimalluni soraarummeerneq	22
11.7.	Misilitseqqinneq	23
11.8.	Pissutsit immikkut ittut	23
11.9.	Naammagittaalliorsinnaaneq	23
11.10.	Ilinniagaqarnerisutitut tunngasut	24
12.	Ilinniarnep nalaani peqanngittarneq	24
12.1.	Naartunermi erninermilu sulinngiffeqarneq	24
13	Ilinniarunnaarallarneq	25
	Ilanngussaq APA litteraturliste	

1. Siulequt

Isumaginninnermi ikiortinngorniarnermi ilinniarnep (SHU) aaqqissuussaanerata uuma siornatigut STI-mut atasumik inunnik isumaginninnermi peqqinnissalerinermilu ilinniartut atuagarsorneranni aamma sungiusarlutik sulineranni najoqqutassat taarserpai. Ilinniarnep atuagarsornertaa amerlanertigut kalaallisut ingerlanneqartarpoq.

Ilinniarnermi nutsaami Isumaginninnermi ikiortinngorniaq atuagarsorluni ilinniarnermi aamma sungiusarluni sulilluni ilinniarnermi ilinniagaqarnersiutisissarpoq.

Ilinniarnep aaqqissuussaana suliarineqarpoq Perorsaarnermik Ilinniarfimmi (PI/SPS) sulisunit oktober 2001 nutarterneqaaqarpoq. Ukiorlu allortarlugu nutarterneqartarluni.

Isumaginninnermi ikiortinngorniarnep ilinniarnermi nutsaami anguniarneqarpoq atuagarsornerup sungiusarlunilu sulinerup paarlakaajaannerisigut ilinniartup inuttut ilisimasatigullu piginnaasassanik ineriartortitsillunilu piginnaaneqaleriartornissaa isumaginninnerup iluani suleqataasutut tamatigoortutut sulilersinnaalernissaminut.

Siornatigut Inunnik Isumaginninnermi peqqinnissalerinermilu ilinniarnep naleqqiullugu ilinniarnermi nutsaami ilinniakkat annertusiartortinnissaannik ilaqareerpoq. Atuagarsornerit pingasuupput taakkunani marluk nunap immikkoortuani ilinniarfimmiissallutik (RES) pingajuat Qitiusumik ilinniarfimmi (PI/SPS)

Ilinniarnep aaqqissuussaana inatsisitigut tunngavigineqartut makkuupput:

- Ilinniagaqarnersiutit pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr.9, ulloq 19. Juli 2017-meersoq.
- Ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr.12, 22. November 2011-imeersoq.
- Inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit aamma inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerup iluani pikkorissaanerit pillugit Inatsisartut Inatsisaat nr.10, 19. Maj 2010-meersoq.
- Inuussutissarsiutinik ilinniartitaanermut tunngasut aqunneqarnerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat Nalunaarutaat nr. 20, 27. maj 1991-imeersoq.
- KIIIP'ip kaajallaasitaa napparsimalluni soraarummeerneq misilitsittarnerlu pillugit kaajallaasitaa nr. 3/96, 17. juni 1996-imeersoq.
- Isumaqatigiissut. Naalakkersuisut, Finansministeriap aamma Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiata akornanni Ilinniartut pillugit isumaqatigiissut. 21. marts 2013-imeersoq.

Ilinniarnep aaqqissuussaana ilinniartunut aamma sungiusarluni sullivinnut tamanut tunniunneqassaaq.

2. Isumaginninnermi ikiortinngorniarnep ilinniartitaanep siunertaa.

Isumaginninnermi ikiortinngorniarnep ilinniartitaanep siunertaraa ilinniartup inuttut ilisimasatigullu piginnaasassanik ineriartortitsillunilu pigisaqaleriartornissaa isumaginninnermi suliat iluanni piginnaaneqarlunilu suleqataasutut namminersorluni sulisinnaalernissaminut.

Aammattaaq siunertaavoq akisussaassuseqarlualernissaminut aammalu ulluinnarni suleqatigiinnermi suleqataalernissaminut ilinniartup tunngavissaasunik pigisaqalernissaa.

Aammattaaq Isumaginninnermi ikiortinngorniarluni ilinniartitaanerup siunertaraa ilinniartup isumaginninnerup tungaatigut ilisimasassatigut ineriartuarnissamut kiisalu ilinniagaqaqqinnissamut ilinniaqqinnissamullu piginnaanngortinneqarnissaa kajumissuseqartunngortinneqarnissaalu.

3. Isumaginninnermi ikiortip ilisarnaatai.

3.1 Ilinniarnermut tunuliaqutaasut.

Isumaginninnermi ikiortinngorniarluni ilinniarnermut tunuliaqutaapput isumaginninnermi suliat iluanni suleqatissanik piginnaaneqartunik pisariaqartitsisoqarnera, perorsaanermi tunngaviusumik suliaassanik nammineerlutik ingerlatsisinnaasunik, kiisalu aamma sullissivinni isumassuinnermi sammisasaqartitsiniarnermilu suliaassanik assigiinngitsunik ingerlatsisinnaasunik.

3.2 Suliaqarfiusinnaasut

Isumaginninnermi ikiorti ilinniarnerminik naammassereeruni makku iluanni atorfininniarsinnaavoq:

Ulluunerani paaqqinniffiit:

- meeraaqqeriviit
- meeqqeriviit
- akuleriinnut paaqqinniffiit
- fritidshjemmit
- atuarfinni paaqqinniffissatut aaqqissuussat
- fritidsklubbit
- ungdomsklubbit
- meeqqat atuarfianni minnerit, 1. – 3, klasseniittut
- Ilaqutariinnut sullissiviit

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit:

- innarluutilinnut sullissiviit
- najugaqaqatigiiffiit
- utoqqaat illui
- meeqqat angerlarsimaffii, paaqqinniffiillu immikkut ittut
- pinerluuteqarsimasunut isumaginnittoqarfik

3.3. Akisussaaffiit oqartussaaffillu.

Isumaginninnermi Ikiorti isumaginninnerup iluani tunngaviusumik suliaassani, perorsaanermi sammisasaqartitsiniarlunilu suliaassani isumaliuutersuuteqartunik tunuliaqutaqarluni suleqataasinnaanissaminut ilinniarsimasuuvoq.

Sullissivinni atuisunut Isumaginninnermi Ikiorti suliaassatigut inuttullu ikiuussinnaavoq.

Isumaginninnermi Ikiorti ilinniarnermit ilisimalikkamigut tunngavissaqarpoq perorsaanikkut suliaassaviusunik suliaassiisutigineqarsimasunik akisussaaffiginnissinnaanissaminut.

4. **Tiguneqarnissamut piunasaqaatit.**

Ilinniartunngortussaq 10. klassemi allattariarsorluni soraarummeerluni misilitsissimassaaq kalaallisut minnerpaamik 4 (7, 13-skala atorlugu) aamma qallunaattut minnerpaamik 02 (6, 13-skala atorlugu) karaktereralugit.

Imaluunniit ilinniartunngortussaq sunngiffimmi atuartsinermi kalaallisut qallunaatullu allattariarsorluni misilitsissimassaaq kalaallisut minnerpaamik 4 aamma qallunaatut minnerpaamik 02 karaktereralugit.

Imaluunniit ilinniarnermi aallarnisaaneq alla akuerisaasoq, assersuutigalugu Majoriaq ingerlassimassavaa naammaginantumik inernilimmik.

Qinnuteqartut inunnik isumaginninnerup iluani sulinermik misilittagallit piunaneqarnerupput.

Qinnuteqartoq ilinniarnissamut akuerineqarpat, pillagaasimanerup / pillagaasimannginnerup allagartaa taavalu Meeqqanut pinerliisimannginnermut uppersaat piniarneqassaaq. Pillagaasimanerup / Pillagaasimannginnerup allagartaani pinerluutiniq ilinnialernissamut akuersissummut atoruunnaarsitsisinnaasunik allassimasoqassanngilaq. Bestyrelse6 pinerluutiniq pillagaasimanerup / pillagaasimannginnerup allagartaani allassimasunik – ilinnialernissap aallartiinnarsinnaanera imaluunniit ilinnialernissamut akuersissutip atoruunnaarsinneqarnissaa siunertaralugu – naliliisuussaaq.

5. **Iikkagaqarfigerusutat / naleqassutsip tunngavii.**

PI/SPS'ip naleqassutsimut tunngavii kulturimik paasinninnermik, kikkut tamarmik oqartussaaqataanerannik aammattaaq inuit ataasiakkaat inuttut kiisalu atuagarsornikkut ilisimasassatigut ineriartortitaanissaannut inissaqartitsinissamik imaqartut, Isumaginninnermi ikiortinngorniarluni ilinniarnermut tunngaviliisuussapput.

Isumaginninnermut ikiortip nammineerluni akisussaaffini oqartussaaffinilu ilisimaarissavai.

Taamaattumik ilinniarnerup sunniuteqaqataaffigissavai, Isumaginninnermi ikiortip nammineersinnaassuseqalernissaa, akisussaassuseqalernissaalu, kiisalu atuagarsornikkut ilisimasassatigut ilisimaarinnilluni suliasavimusunik piginnaanermik ineriartortitsilernissaa.

Aammattaaq Isumaginninnermi ikiorti inunnet ataasiakkaanut ataqqinnittuussaaq, isumassuinnermik takutitsisassalluni tunniussaqartassallunilu, kiisalu ajornartorsiutit anigorniarneqarnissaannut siunnerfeqartumik sulisassalluni.

Isumaginninnermi ikiorti eqaatsumik, nassaassarsiorsinnaalluni nutaaliorsinnaassuseqarlunilu aamma suliat akimorlugit sulisinnaasuussaaq.

6. **Atuagarsorfissanut sungiusarlunilu sulinissamut piffissalersuut.**

Atuagarsorluni ilinniarnermi aamma sungiusarluni sulilluni ilinniarnermi Isumaginninnermi Ikiortinnngorniarluni ilinniartuq ilinniagaqarnersiuteqassaaq.

Ilinniarneq (ukiut marluk angullugit) ukiunik marlunnik sivisussuseqarpoq, tassa sap. ak. 49 atuagarsorneq (ilanngullugit sap. ak. 1 piffinni ataatsimoorussamik ilinniarneq pillugu ilisarititsinerit) aamma sap. ak. 47 sungiusarluni sulineq.

Atuagarsornerup amma sungiusarluni sulinerup sivisussusaat assigiinngiiaarsinnaavoq ilinniartup aallartiffissaa apeqqutaalluni, atuagarsornermi aamma sungiusarluni sulinermi nikittoorutaasinnaammata nalliuttut aamma sulinngiffissat tamanut atuutut sulinngiffeqarfissallu. Ilinniartuq pisinnaatitaavoq ukiumut sapaatip akunnerini tallimani sulinngiffeqarnissaminut. Sulinngiffeqarneq sungiusarluni sulinerup iluani ingerlanneqassaaq, takuuk qupperneq 5.

Piffissani atuagarsorfiusuni ataasiakkaani nalunaaquttap akunneri atuarfissat assigiinngissitaarlugit inissitsiterneqarsimapput. Tamatuma kingunerissavaa nalunaaquttap akunnerisa atuartitsivissat pilersaarutaareersut avataasigut qulequttanik aaliagersimasunik/projekt-inik suliaqartoqartarsinnaanissaa, aammalu ilinniarneq pillugu aqutissiuusisoqartarsinnaanissaa.

Piffissaq sungiusarluni suliffiususaaq 1 aamma 2 sungiusarluni suliffik ataaseq aallaavigalugu ingerlanneqassaaq.

Ilinniarneq piffissanut tallimanut aaqqissugaavoq:

Atuagarsorfik 1: Sap.ak. 12 nal. ak. atuartitsiviit 432 (RES)

Sungiusarluni sulineq 1: Sap. ak. 17

Atuagarsorfik 2: Sap. ak. 16 nal. ak. atuartitsiviit 544 (RES)
RES Ilulissat & Maniitsoq Sap. ak. 17 sivisussuseqarput, nalliuttut pissutigalugit.

Sungiusarluni sulineq 2: Sap. ak. 30

Atuagarsorfik 3: Sap. ak. 20 nal. ak. atuartitsiviit 600 (PI/SPS)

Aasaanerani sulinngiffeqarneq julimi sapaatip akunnerini pingasuni pisassaaq. Sapaatip akunneri sulinngiffeqarfissat kingulliit marluk sungiusarluni sulinerup nalaani ilinniartup sungiusarlunilu suliffiata isumaqatigiissuteqarnerisigut pissapput.

Taamaaliortoqassaaq isumagalugu ilinniartut julip qaammataata avataatigut ataasiakkaarlutik sulinngiffeqarnissaminut pisariaqartitsisarsinnaanerat. Taamaattumik sungiusarluni sulisarnissanut piffissarititaasut ilinniarnermik aallartitsisarnernut taakkununnga marluusunut inissisimaffimmikkut assigiinngitsuupput, tassa ukiuunerani aallartittut aasaanerani sulinngiffeqarnissat immikkoortuni marlunni ingerlanneqartartussaammata.

7. Atuagarsorluni ilinniarneq

Atuagarsorluni ilinniarnissaq piffissanut pingasunut agguagaavoq. Piffissat atuagarsorfissat siulliit marluk RES'imi ingerlanneqartassapput. Piffissaq atuagarsorfissaq kingulleq PI/SPS'imi ingerlanneqartassaaq. Piffissat atuagarsorfissat imaraat katillugit nalunaaquttap akunneri atuartitsivissat 1576, taakkulu atuagarsorfissami siullermi nal. ak. 432-nut, atuagarsorfissap aappaani nal. ak. 544-nut, atuagarsorfissallu pingajuani nal. ak. 600-nut agguataarneqarsimallutik.

7.1 Ilinniagassat nalunaaquttallu akunnerisa agguataarneqarnerat

Atuagarsorfissaq 1.

RES'imi atuagarsorluni ilinniartitsineq avitaavoq intromut aamma faginik ilinniartitsinermut. Sap. ak. ataatsimut nal. ak. atuartitsiviusussat 36 skemaliugaapput.

Intro/paasissutissiiffik

Tikilluaqqusineq, ilinn. mappi, ilisaritinnerit, EDB	nal.ak.	36
Ilinniariaaseq/ilinniarnermilu atugassarititaasut	nal. ak.	12
Ikiueqqaarneq	nal. ak.	24

Perorsaaneq/psykologi	nal.ak.	80
Isumaginninneq/inuiaqatigiilerineq	nal.ak.	50

Kulturi/sammisassat:

Isiginnaartitsineq	nal.ak.	40
Nipilersorneq	nal.ak.	32
Sannavik	nal.ak.	47

Ilinniagassat peqqinnissamut tunngasut:

Aalaatsinut tunngasut	nal.ak.	12

Ilinniagassat attaveqarnermut tunngasut:

Attaveqatigiineq/sulianut tunngatillugu oqariaatsit, EDB	nal. ak.	41

Sungiusarluni sulinissap piareersarneqarnera:

Pilersaaruserluni suliassat, anguniagassat ilusilersorneqarnerat ilinniarnissamut mappi	nal.ak.	36
Klassemi sammisaqarneq / ilinniarneq pillugu ilitersuineq	nal.ak.	22

<u>Katillugit</u>	nal.ak.	<u>432</u>

7.2 Atuagarsorluni ilinniarnep siunertaa

Atuagarsorneq siulleg: PAASISIMASAQARFIGINNILERNEQ.

Ukunani pingasuni:

Isumaginninnerup iluani tunngaviumik suliassani.

Perorsaanermi sammisaqartitsiniarnenilu suliassani.

Sullissivinni atuisunut suliassatigut inuttut ikiuussinaneq.

Atuagarsorluni ilinniarnep siulliup siunertaa:

Ilinniagassat perorsaanermut/psykologiimut tunngasut.

Anguniagaq tassaavoq ilinniartup atuagarsornermini: *Paasisimasaqalernissaa*, ukunatigut:

- inuup inunngorneraniit toqunissaa tikillugu tarnikkut ineriartortarnermik ilisimasassanik paasisimasaqalernissaa.

Ilinniagassat isumaginninnermut tunngasut/inuiaqatigilerineq.

Anguniagaasooq tassaavoq ilinniartup atuagarsornermini: *Paasisimasaqalernissaa*, ukunatigut:

- Inuiaqatigiit Kalaallit isumaginninnikkut aningaasaqarnikkullu aqqissuussaananerannik ineriartornerannillu tunngaviumik paasisaqalernissaa.
- inuiaqatigiit ineriartornerannik paasinnikkiartornissaa, aammalu tamatuma nammineq ilaqtamilu inuuniarnikkut atugarisaannut, sulinerannut periaasiannullu pingaaruteqarneranik paasinnikkiartornissaa.

Kulturi/sammisassat pillugit ilinniagassat.

Anguniagaasooq tassaavoq ilinniartup atuagarsornermini: *Paasisimasaqalernissaa*.

Ukunatigut:

- pilersitsisinnaassuseqarnerminik aallarniisinnaassuseqarnerminillu inerisaanissaa.
- atuisut ataasiakkaat imaluunniit inuit eqimattakkaat takorluuisinnaanermik isumassarsiorsinnaanermillu atuisinnaanissaannut kajungilersitsisinnaanermik, aallarniisinnaanermik ikorfartuisinnaanermillu piginnaasaqaleriartornissaa.
- Kalaallit Nunaanni pinngortitamik perorsaanikkullu periarfissaannik tunngaviumik paasisimasaqalernissaa.
- nammineq inuttut, isumassarsiorsinnaanerminut, nipilersorsinnaassutsimi eqqumiitsuliorsinnaassutsimilu inerisaaviginissaannut periarfissinneqarnissaa.
- nammineq inuttut tatigisinnaanissaminik ilinniarnissaa isumaminillu pissuserisaminik tatiginnittuunissaa.

Ilinniagassat peqqinnissamut tunngasut.

Anguniagaq tassaavoq ilinniartup atuagarsornermini: *Paasisimasaqalernissaa*.

Ukunatigut:

- peqqissutsimut allanillu suleqateqarnermut eqqiluisaarnerup pingaaruteqassusianik paasinninnissaa.
- angerlarsimaffinni sullissivinnilu eqqiaasarnermut eqqiluisaarnermullu malitassanik tunngavissaanerpaajusunik ilisimasaqalernissaa.
- timip sanarfineqarneranik sulisarneranillu tunngaviumik paasisimasaqalernissaa.
- ajoqusernissat pinaveersaarneqaaqqullugit timip isumatusaartumik qanoq atornerqarnissaanik ilisimasaqalerlunilu.

Ilinniagassat attaveqatigiittarnermut tunngasut.

Anguniagaq tassaavoq ilinniartup atuagarsornermini: *Paasinnilernissaa ilisimannilernissaalu.*

Ukunatigut:

- attaveqariaatsinik suleqatiginneriaatsinillu kiisalu taakkua atorneqarsinnaanerannik paasinnilernissaa/ilisimannilernissaalu.
- paasissutissiisinaanissamut paasissutissanillu tigooraasarsinnaanissamut piginnaaneqalernissaa.
- suleqatigiilluni sungiusarnissaa.
- oqaatsinik suliamut atorneqartunik ilisimannilernissaa.

Atuagarsorfissaq 2.

Atuagarsorluni ilinniartitsineq ingerlanneqassaaq RES'imi. Sap.ak. nal. ak 34 skemaliugaapput. Naatsorsuutineqarpoq ilinniartuq eqimattani projektinilu sammisaqarnissani sulisinnaassasoq.

Sungiusarluni sulinermik eqikkaaneq:

Misilittakkanik paarlaasseqatigiinneq, ilinniarnermut quppersagaq,	
pilersaaruserluni suliamik piareersaneq naliliinerlu	nal.ak. 34
Perorsaaneq / psykologi	nal.ak. 140
Isumaginninneq/inuiaqatigiilerineq	nal.ak. 139
Attaveqatigiinneq, EDB	nal.ak. 36

Kulturi/sammisassat:

Isiginnaartitsineq	nal.ak. 20
Suliaqarneq	nal.ak. 55

Ilinniagassat peqqinnissamut tunngasut:

Aalaatsit pillugit ilinniagassat	nal.ak. 28
Nerisat/inuussutissat	nal.ak. 30

Sungiusarluni sulinissap piareersarnera:

Isigisanit aallaaveqarluni suliassaq, anguniakkanik nalunaarsuineq,	
ilinniarnermut quppersagaq	nal.ak. 34
Klassemi sammisaqarneq/ilinniarneq pillugu ilitsersuineq	nal.ak. 28

<u>Katillugit</u>	<u>nal.ak. 544</u>

Atuagarsornerup aappaat: ILISIMASAQARFIGINNILERNEQ.

Ukunani pingasuni :

Isumaginninnerup iluani tunngaviusumik suliassani:

Perorsaanermi sammisaqartitsiniarnernilu suliassani:

Sullissivinni atuisunut suliassatigut inuttut ikiuussinnaaneq:

Atuagarsorluni ilinniarnep aappaata siunertaa:

Ilinniagassat perorsaanermut/psykologiimut tunngasut.

Anguniagaq tassaavoq ilinniartup atuagarsornermini: *Ilisimasaqalernissaa.*

Ukunatigut:

- inuup inunngorneraniit toqunissaa tikillugu tarnikkut ineriartortarnermik ilisimasassanik ilisimasaqarnissaa.
- perorsaariaatsinik ilisimasaqalernissaa paasinninnissaalu, perorsaariaasissarlu / periaasissarlu aallaavigalugu iliuuseqariartulerneq
- ilisimasani aqutugalugit suliassatigut nalaatat assigiinngitsut ataqqillugit inuillu ataasiakkaat paasisinnaalersimallugit pissusilersorsinnaasarnissani ilikkariartulissagaa
- nammineq inuttut ilisimasassatigullu ineriartornerminut pissuseqarfiginninnissaa ilisimaleriartussallugu
- inuit akornanni imminut pissusilersorfigeqatigiinnerni qallikkut ilukkullu iliuusaasartut sunniuteqartarnerinik ilisimasaqarnissaa

Ilinniagassat isumaginninnermut tunngasut / inuiaqatigilerineq.

Anguniagaasoq tassaavoq ilinniartup atuagarsornermini: *Ilisimasaqalernissaa*

- kalaallit inuiaqatigiit isumaginninnikkut aningaasaqarnikkullu aaqqissuussaanerannik ineriartornerannillu tunngaviusumik paasisaqalernissaa ilikkagaqarnissaalu
- inuiaqatigiit ineriartornerannik paasinnikkiartornissaa aammalu tamatuma nammineq ilaqtamilu inuuniarnikkut atugarisaannut, sulinerannut periaasiannullu pingaaruteqarneranik paasinnikkiartornissaa ilisimasaqalernissaalu.

Kulturi/sammisassat pillugit ilinniagassat.

Anguniagaasoq tassaavoq ilinniartup atuagarsornermini: *Ilisimasaqalernissaa.*

Ukunatigut

- pilersitsisinnaassuseqarnerminik aallarniisinnaassuseqarnerminillu inerisaanissaa.
- atuisut ataasiakkaat imaluunniit inuit eqimattakkaat takorluuisinnaanermik isumassarsiorsinnaanermillu atuisinnaanissaannut kajungilersitsisinnaanermik, aallarniisinnaanermik ikorfartuisinnaanermillu piginnaasaqaleriartornissaa.
- annussiffigerusutanut assigiinngitsunut tunngatillugu atortussanik assigiinngitsunik, teknikkunik taakkualu atorneqarsinnaanerannik ilisimaqalernissaa: matuma ataani assigiinngitsunik ukioqarnerit aalasinnaassutsikkullu inerikkiartornerit.
- suleriaatsinik assigiinngitsunik misileraanissamut periarfissinneqarnissaa: kisimiilluni pilersaarusiarnik suliaqarnermik, eqimattakkaarluni ataatsimoorlunilu pilersaarusiarnik suliaqarnermik.
- Kalaallit Nunaanni pinngortitamik perorsaanikkullu periarfissaannik tunngaviusumik ilisimasaqalernissaa.

- nammineq inuttut, isumassasiorsinnaanerminut, nipilersorsinnaassutsimi eqqumiitsuliorsinnaassutsimilu inerisaaviginissaannut periarfissinneqarnissaa.
- nammineq inuttut tatigisinnaanissaminik ilinniarnissaa isumaminillu pissuserisaminik tatiginnittuunissaa.

Ilinniagassat peqqinnissamut tunngasut.

Anguniagaq tassaavoq ilinniartup atuagarsornermini: *Ilisimasaqalernissaa.*

Ukunatigut

- ulluinnarni inuunermi peqqinnermut sunniuteqartartut ilisimasaqarfigilissagai.
- inuup peqqinneranut inuunermillu ingerlatsineranut nerisat pingaaruteqarnerannik paasinninnissaa.
- timip sanarfineqarneranik sulisarneranillu tunngaviusumik ilisimasaqalerlunilu misilittagaqalernissaa.
- ajoqusernissat pinaveersaarneqaqqullugit timip isumatusaartumik qanoq atorneqarnissaanik ilisimasaqalerlunilu misilittagaqalernissaa.
- periusilersornermut – perorsaanermtu atatillugu timimik atuisinnaanermtu tunngavissanik pissarsiaqarnissaa.

Ilinniagassat attaveqatigiittarnermut tunngasut.

Anguniagaq tassaavoq ilinniartup atuagarsornermini: *Ilisimasaqalernissaa.*

Ukunatigut

- attaveqariaatsinik suleqatiginneriaatsinillu kiisalu taakkua atorneqarsinnaanerannik ilisimannilernissaa.
- paasissutissiisinnaanissamut paasissutissanillu tigooraasarsinnaanissamut piginnaaneqalernissaa.
- suleqatigiilluni sungiusarnissaa.
- oqaatsinik suliamut atorneqartunik ilisimalikkaminut atuisinnaanissaa

Atuagarsorneq 3.

Atuagarsorneq ingerlanneqassaaq PI/SPS'imi. Sapaatip akunneranut nal.ak. 30 atuartitsivissatut skemaliugaapput. Naatsorsuutigineqarpoq ilinniartuq nammineerluni eqimattani, projektini, piffissap atuartitsiviup avataani inissisimasuni, sulisinnaanissaa. Ilinniarnermut siunnersuineq ilinniartitsinermi skemaniingilaq, kisiannili ingerlanneqartassalluni piffissani ilinniartuq allanik atuartinneqartinnagu.

Sungiusarluni sulinermik eqikkaaneq:

Ilinniarnermi quppersagaq, misilittakkanik paarlaasseqatigiinneq -	nal.ak. 0
Isigisanit aallaaveqarluni suliamik suliaqarsimaneq naliliinerlu	nal.ak. 30
Perorsaaneq / Psykologi	nal.ak. 125
Isumaginninneq / Inuiaqatigiilerineq	nal.ak. 125
Attaveqatigiinneq	nal.ak. 42

Kulturi/sammisassat:

Isiginnaartitsineq	nal.ak. 50
Nipilersorneq	nal.ak. 30
Suliaqarneq	nal.ak. 70
Pinngortitaq/Silami inuuneq	nal.ak. 30
Meeqquerivitsialak workshop	nal.ak. 34
Klassemi sammisaqarneq	nal.ak. 20

Eksamen-imut piareersarneq **nal.ak. 46**

Katillugit nal.ak. 600

Atuagarsornerup pingajuat: PIGINNAASAQARFIGINNILERNEQ

Ukunatigut:

Isumaginninnerup iluani tunngaviusumik suliaassani.

Perorsaanermi sammisaqartitsiniarnernilu suliaassani.

Sullissivinni atuisunut suliaasatigut inuttut ikiuussinnaaneq.

Ilinniakkamini ilisimalikkaminut tunngaviusumik perorsaanikkut suliaasaviusunik suliaasiissutigineqarsimasunik akisussaaffiginnissinnaalissaaq.

Atuagarsorluni ilinniarnepup pingajuata siunertaa:

Ilinniagassat perorsaanermut/psykologiimut tunngasut.

Anguniagaq tassaavoq ilinniartup atuagarsornermini: *Piginnaasaqarfigileriantussavaa.*

Ukunatigut

- inuup inunngorneraniit toqunissaa tikillugu tarnikkut ineriartortarnermik ilisimasassanik ilisimasaqarnissaa.
- perorsaariaatsinik ilisimasaqalernissaa paasinninnissaalu, perorsaariaasissarlu / periaasissarlu aallaavigalugu iliuuseqartarnissaa
- ilisimasani aqutugalugit suliaasatigut nalaatat assigiinngitsut ataqqillugit inuillu ataasiakkaat paasisinnaalersimallugit pissusilersorsinnaasarnissaa / piginnaasaqarfigileriantussavaa.
- nammineq inuttut ilisimasassatigullu ineriartornerminut pissuseqarfiginninnissaa
- inuit akornanni imminut pissusilersorfigeqatigiinnerni qallikkut ilukkullu iliuusaasartut sunniuteqartarnerinik ilisimasaqarnini ineriartortissagai.

Ilinniagassat inuuniarnermut tunngasut/inuiaqatigiilerineq.

Anguniagaasoq tassaavoq ilinniartup atuagarsornermini: *Piginnaasaqarfigileriertussavaa.*

Ukunatigut

- Inuiaqatigiit Kalaallit isumaginninnikkut aningaasaqarnikkullu aaqqissuussaananerannik ineriartornerannillu tunngaviusumik paasisaqalernissaa ilikkagaqarnissaalu.
- inuiaqatigiit ineriartornerannik paasinnikkiartornissaa aammalu tamatuma nammineq ilaqtutamilu inuuniarnermut atugarisaannut, sulinerannut periaasiannullu pingaaruteqarneranik paasinnikkiartornissaa ilisimasaqalernissaalu.
- naligiinnngissitsilersartunik aammalu naligiinnngissitsilersinnaasunik kiisalu inuuniarnermut ajornartorsiortitsilersartunik ajornartorsiortitsilersinnaasunillu (nammineq, inuiaqatigiit, aaqqissugaanerit ilaqtuariillu piartuaartarnerannik) ilisimannilerlunilu tunngaviusutigut paasinnilerlennissaa

Kulturi/sammisassat pillugit ilinniagassat.

Anguniagaasoq tassaavoq ilinniartup atuagarsornermini: *Piginnaasaqarfigileriertussavaa.*

Ukunatigut

- pilersitsisinnaassuseqarnerminik aallarniisinnaassuseqarnerminillu inerisaanissaa.
- atuisut ataasiakkaat imaluunniit inuit eqimattakkaat takorluuisinnaanermik isumassarsiorsinnaanermillu atuisinnaanissaannut kajungilersitsisinnaanermik, aallarniisinnaanermik ikorfartuisinnaanermillu piginnaasaqaleriartornissaa. 1-2
- anngussiffigerusutanut assigiinnngitsunut tunngatillugu atortussanik assigiinnngitsunik, teknikkunik taakkualu atorneqarsinnaananerannik ilisimaqalernissaa: matuma ataani assigiinnngitsunik ukioqarnerit aalasinnaasutsikkullu inerikkiartornerit.
- suleriaatsinik assigiinnngitsunik misileraanissamut periarfissinneqarnissaa: kisimiilluni pilersaarusiarnik suliaqarnermik, eqimattakkaarluni ataatsimoorlunilu pilersaarusiarnik suliaqarnermik.
- Kalaallit Nunaanni pinngortitamik perorsaannikkullu periarfissaannik tunngaviusumik ilisimasaqalernissaa.
- nammineq inuttut, isumassarsiorsinnaanerminut, nipilersorsinnaassutsimi eqqumiitsuliorsinnaassutsimilu inerisaaviginissaannut periarfissinneqarnissaa.
- nammineq inuttut tatigisinnaanissaminik ilinniarnissaa isumaminillu pissuserisaminik tatiginnittuunissaa.

Ilinniagassat peqqinnissamut tunngasut.

Anguniagaq tassaavoq ilinniartup atuagarsornermini: *Piginnaasaqarfigileriertussavaa.*

Ukunatigut

- ulluinnarni inuunermi peqqinnermut sunniuteqartartut ilisimasaqarfigilissagai.
- timip sanarfineqarneranik sulisarneranillu tunngaviusumik ilisimasaqalerlunilu misilittagaqalernissaa.
- ajoqusernissat pinaveersaarneqaqqullugit timip isumatusaartumik qanoq atorneqarnissaanik ilisimasaqalerlunilu misilittagaqalernissaa.
- periusilersornermut – perorsaanermut atatillugu timimik atuisinnaanermut tunngavissanik pissarsiaqarnissaa.

Ilinniagassat attaveqatigiittarnermut tunngasut.

Anguniagaq tassaavoq ilinniartup atuagarsornermini: *Piginnaasaqarfigileriaartussavaa.*

Ukunatigut

- attaveqariaatsinik suleqatiginneriaatsinillu kiisalu taakkua atorneqarsinnaanerannik ilisimannilernissaa.
- paasissutissiisinnaanissamut paasissutissanillu tigooraasarsinnaanissamut piginnaaneqalernissaa.
- suleqatigiilluni sungiusarnissaa.
- oqaatsinik suliamut atorneqartunik ilisimalikkaminut atuisinnaanissaa

Ilinniagassat attaviat	Ilinniagassat	Nal.ak. katill.	Nal.ak. atuagarsorneq 1.	Nal.ak. atuagarsorneq 2	Nal.ak. atuagarsorneq 3.
Intro/ ilisarititsineq	Tikilluaqqusineq, ilinniarnermut quppersagaq, ilisaritinneq, EDB, ilinniariaaseq/ ilinniarnermi atukkuat	48	48		0
Ikiueqqaarneq	Ikiueqqaarneq	24	24		
Perorsaaneq/ psykologi	Perorsaaneq/ Psykologi	345	80	140	125
Isumaginninneq /inuiaqatigiilerineq	Isumaginninneq pillugu ilinniagassat/inuiaqatigiilerineq	314	50	139	125
Kulturi/ Sammisassat	Isiginnaartitsineq Nipilersorneq Sannavik Pinnngortitaq/silami inuuneq	374	40 32 47	20 55	50 30 70 30
Ilinniagassat peqqinnissamut tunngasut	Aalaatsit pillugit ilinniagassat Nerisat/inuussutissat	70	12	28 30	
Attaveqatigiinneq	Attaveqatigiinneq, EDB, sulianut tungatillugu oqaatsit atugaasut	119	41	36	42
Sungiusarluni sulinissap piareersarnera	Isigisanik aallaaveqarluni suliassaq/anguniakkanik nalunaarsuineq, ilinniarnermut quppersagaq	70	36	34	
Sungiusarluni sulinissap piareersarnera	Misilittakkanik paarlaasseqatigiinneq Ilinniartuunermut quppersagaq Pilersaarusiurluni suliassap suliarinera naliliiffigineqarneralu	64		34	30
Klassemi sammisa-Qarneq. Ilinniarnermi siunnersuineq		70	22	28	20
Meeqkerivitsialak Workshop		32			32
Eksamen-imut piareersarneq		38/46			38/46
	Nalunaaquuttap akunneri katillugit	1576	432	544	600

8 Sungiusarluni sulineq.

Atuagarsorluni ilinniarnermi aamma sungiusarluni sulinermi ilinniartuq ilinniagaqarnersiuteqassaaq. Sungiusarluni sulineq piffissanut marlunnut avitaavoq. Ukiuni marlunni ilinniartuunermi sungiusarluni sulineq ingerlanneqassaaq sungiusarluni suliffimmi ataatsimi. Ilinniartuq sapaatip akunneranut sullissivimmiittassaaq nal.ak. 36-ni. Taakkununga ilaatinneqarpoq sapaatip akunnera allortarlugu nalunaaquttap akunnerani ataatsimi sungiusarnermi ilitsersuisumit ilitsersorneqartarneq. Sapaatip akunneranut nalinginnaasumik suliffiusartut 40 tiimit angunissaannut nalunaaquttap akunneri sisamat sinneruttut ilinniartup nammineq ilinniarnermut, suliasamik allannermut, periarfissaqarpallu ilinniaqatigiillutik naapittarfimminnut atortassavai.

8.1 Sungiusarluni sulinermi anguniakkat.

Anguniagaq tassaavoq ilinniartup:

- nammineerluni isumassuinerup, sammisassat/suliasat iluanni perorsaanikkut suliasanik tunngaviusunik piareersaallunilu ingerlatsisarnissaa
- ilinniartup attaveqariaatsimik suleqatiginneriaatsimillu kiisalu taakkua atorqearsinnaanerannik atuisinnaalernissani paasisimasaqalerfigissavaa ilisimasaqarfigilissallugulu
- inuit ataasiakkaat ineriartornerannut ulluinnarnilu inuunerannut perorsarneqarnikkut atugassarititaasut inuuniarnikkullu atugassarititaasut assigiinngitsut pingaaruteqarnerannik ilisimasaqalernissaa
- nammineq ilinniarnernimut soqutiginninnerminik tunniusimanermillu takutitsinissaa.
- atuisunut ataasiakkaanut tunngatillugu eqaassusermik, paasinninnermik ataqqinninnermillu piginnaasaminik ineriartortitsinissaa
- inuit imminnut najorneranni akerleriissutaasut aaqqiiviginissaannut periarfissanik ilisimasaqalernissaa
- Isumaginninnermi ikiortip suliffeqarfimmi aaqqissugaanermut assigiinngitsunillu suliaqartut suleqatiginnerannut nammineerluni qanoq akuuneranut ilisimasaqalernissaa paasinnilernissaalu
- atuisunut, suleqatinut suliffimmullu tunngatillugu akisussaassusermik, pisussaaffinnik periaatsinillu paasinninnissaa
- ilinniartup ilinniarnermi mappini nutartertuassavaa, taannalu aqcutigalugu ilinniarnermi aqunnissaa takusinnaaleriartussallugu.

8.2 **Sungiusarluni sulinerup pilersaarusiorneqarnissaa.**

Sungiusarluni sulinissaq marlunnik immikkoortoqarpoq. Piffissaq ataaseq sapaatip akunnerinik 17-nik aamma piffissap aappaa sapaatit akunnerinik 30-nik. Sungiusarluni sulinerup pingaarnertut imarai isumassuineq, sammisassaqaartitsineq, suliassatigut inuttullu ikiuunneq kiisalu perorsaanermi tunngaviusumik suliassanik suliarinnittarneq.

PI/SPS'ip sungiusarluni sulinissaq piareersaasiortassavaa akisussaaffigalugulu sungiusarluni suliffissat piukkunnartut ilinniartumut qulakkeerneqarnissaat.

PI/SPS-mi rektori bestyrelsi sinnerlugu sungiusaammik suliffissat akuerissavai.

Sullissiviit allat atorneqarnissaat pillugu immikkut akuersissuteqartoqarsinnaavoq.

Suliassaqaarfinni makkunani sungiusarluni sulineq ingerlanneqartassaaq:

Ulluunerani paaqqinniffiit:

- meeraaqqeriviit
- meeqqeriviit
- akuleriinnut paaqqinniffiit
- fritidshjemmit
- atuarfinni paaqqinniffissatut aaqqissuussat
- fritidsklubbit
- ungdomsklubbit
- meeqqat atuarfianni minnerit, 1. – 3, klasseniittut
- Ilaqtariinnut sullissivik

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit:

- innarluutilinnut sullissiviit
- najugaqaqatigiiffiit
- utoqqaat illui
- meeqqat angerlarsimaffii paaqqinniffiillu immikkut ittut
- pinerluuteqarsimasunut isumaginnittoqarfik

8.3 **Sungiusarluni suliffissat siunertaat.**

Sungiusarluni suliffissap siulliup siunertaa:

Anguniagaasooq tassaavoq ilinniartup

- paaqqinniffimmi tunngaviusumik suliassanik / perorsaanermik paasisimasaqalernissaa.
- paaqqinniffiup ulluinnarni perorsaanermik suliassanillu ingerlatsineranik paasisimasaqalernissaa.
- Ilinniartup attaveqariaatsinik suleqatiginneriaatsinillu kiisalu taakku atorneqarsinnaanerannik paasisimasaqalernissaa
- paaqqinniffimmi suliassaviusunik ilitersorneqarluni aaqqissuussillunilu suliarinnittarnissaa.
- sulisut allat suleqatigalugit ilitersorneqarluni pilersaarusiameq suliakkiissut suliarissagaa.
- Ilinniartup suliffimmi ingerlanneqarneranik paasisaqalernissaa.

Sungiusarluni suliffissap aappaata siunertaa.

Anguniagaasoq tassaavoq ilinniartup:

- paaqqinniffimmi suliassavinnik nammineerluni piareersaasinnaasarnissaa suliarinnissinnaasarnissaalu
- suliffeqarfiup aaqqissuussaanerata ilisimasaqarfigilernissaa
- Ilinniartup attaveqariaatsinik suleqatiginneriaatsinillu kiisalu taakkua atorpeqarsinnaanerannik atuisinnaalernissaa
- sammisassatut paaqqinnillunilu suliassanik nalinginnaasunik nammineerluni piareersaasinnaasarnissaa ingerlatsisinnaasarnissaalu
- nammineerluni suliassat / perorsaanerup ingerlanissaanik aallartitsisinnaasarnissaa
- ilitersorneqarluni isigisanik tunngavilimmik suliani nammineerluni misilissagaa

9. Sungiusarluni sulinermi siunnersorneqarneq.

PI/SPS'ip RES peqatigalugu atuagarsorluni ilinniarniq sungiusarlunilu sulineq matuma ataani sungiusarluni sulinermi siunnersortissanik pikkorissartitsisarneq tamaat isigalugu akisussaaffigai.

Sungiusarluni suliffiup akisussaaffigaa sulilluni sungiusarnerup isumannaariartorneqarnissaa. Tamanna makkunanga nassataqassaaq: sungiusarluni suliffiup sapaatip akunnera allortarlugu nalunaquttap akunnera ataaseq atorlugu ilinniartumik siunnersuinissaanik, naliliilluni oqaloqatiginnittarnissaanik, RES/PI/SPS suleqatigalugu pinngitsoorani allallugu suliassamik nalilersueqataasarnissaanik.

Peqatigitillugu sungiusarluni suliffiup periarfissiivigissavaa ilinniartumut suliassiissutigineqartut aqqutigalugit sungiusarluni sulinermi anguniakkat anguneqarsinnaanissaat.

Suliassat:

- ilinniartoq atuagarsorluni ilisimasaminik sulinermini atuisinnaanissaanik periarfissiivigissavaat.
- ilinniartoq suliffeqarfiup aaqqissuussaaneramik ilisimasaqalersissavaat.
- ilinniartoq suleriaatsinik/perorsaariaatsinik atuagarsornerup nalaani sungiusarneqarsimasunik misileraasarnissaanik periarfissiivigissavaat.
- ilinniartoq sulinermi suleriaatsinut sungiussinissaanik periarfissiivigissavaat.
- ilinniartoq sulinermi nammineersinnaalieriartornissaanik periarfissiivigissavaat.

Sungiusarluni suliffimmi pisortaasoq sungiusarluni sulinermi qulliulluni akisussaasuvoq. Pisortaasup sungiusarluni sulinermi siunnersuinermi akisussaasusaaq toqqassavaa. Sungiusarluni sulinermi siunnersuisutut akisussaasup ilinniakkamigut tunuliaqutarissavai minnerpaamik socialmedhjælperitut/barnemedhjælperitut/socialhjælperitulluunniit ilinniagaqarsimaneq. Malitassaq taanna pillugu taamaattoq immikkut akuersissuteqartoqarnissaanut periarfissaqarpoq.

Sungiusarluni sulinerup nalaani ilinniartoq aammattaaq ataatsimik marlunnilluunniit siunnersorteqarsinnaavoq.

Sungiusarluni sulinermi siunnersuisup akisussaaffigai:

- atuagarsorluni ilinniartitsinerup ilinniartup peqataaffigisaata malinnaavigiuarnissaa
- ullut tamaasa ilitersuisarnissap qulakkeersimaneqarnissaa

- ilinniartup sapinngisaanut pisinnaaneranullu naleqqiullugu suliassat pilersaarusiorneqartarnissaat suliakkiissutigineqartarnissaallu
- sungiusarluni sulinermi ilitersuinerup ataavartuunissaata qulakkeersimaneqarnissaa
- pinngitsoorani allallugu suliassap suliarineqarnerani PI/SPS'ip najoqqutassiai aallaavigalugit ilitersuisarnissaq
- sungiusarluni sulinerup tamarmiusup ingerlanerata ataqatigiissaarneqarnissaa nalilersorneqartarnissaalu
- angusarisat nalilersorneqartarnissaanni allallugulu oqaaseqaasiornissaanni peqataassaaq
- sungiusarluni suliffik kiisalu RES – PI/SPS suleqatigalugit sungiusarluni sulinerup inerinnartuunissaata naleqqussarneqartarnissaatalu sulissutiginnissaat
- suliffeqarfiup aaqqissuussaananerata ilisimasaqarfigilernissaa ilinniartumut periarfissiissutigissallugu.

RES'imi ilinniartitsisoq sungiusarluni sulinermi siullermi aappaannilu attaveqaataassaaq.

Ilinniartitsisup allakkatigut oqaluuttarnikkullu ingerlaavartumik attaveqartarneq aqutigalugu qulakkeertassavaa ilinniartup sungiusarluni sulinissamat anguniagaasut aallaavigalugit suliqartinneqarnera kiisalu apeqqutit / ajornartorsiutit oqaloqatiginnissutigisassallugit aammalu ilinniartoq sungiusarfillu ilitersortassallugit.

Sungiusarluni sulinermi siullermi ataasiarluni pulaarnikkut RES'imi ilinniartitsisoq sungiusarluni sulinermi oqaloqatigiinnermut angusaasullu nalilerneqarnerinut peqataassaaq.

Sungiusarluni sulinerup aappaani RES'imi ilinniartitsisoq sungiusarluni sulinermi oqaloqatigiinnermut angusaasullu nalilerneqarnerinut peqataassaaq. Taamatutaaq taamaaliornissaaq ajornanngippat kiisalu nunami sumiiffiup aamma ajornartinnngippagu PI/SPS'imi ilinniartitsisoq oqaloqatigiinnermi tassani peqataassaaq.

10. **Sungiusarluni suliffiup akuerineqarnissaanut piumasaqaatit.**

PI/SPS-mi rektori bestyrelsi sinnerlugu sungiusaammik suliffiit akuerissavai.

Sullissiviup illutai inuttaqarneralu akuersaarnartuussapput.

Qulaani taaneqartunut tunngatillugu sullissivimmi allannguuteqartoqarsimappat suliffiup pisussaaffigaa tamatuma PI/SPS'imut nalunaarutigineqanissaa.

Sungiusarluni suliffiup suliarissavai:

- sungiusarluni suliffiup ilisaritinneqarnissaa
- Isumaginninnermi ikiortinnngorniap sungiusarluni sulinissaanut suliffiup anguniagai ilinniarnernup aaqqissuussaananerani imm. 8.3 naapertorlugu
- kiap sungiusarluni sulinermi siunnersuisussatut akisussaasuusinnaanera nalunaarutigalugu.
- Sungiusarluni suliffik suliffeqarfiup tunaartaanik peqarpat malinneqassaaq.
- Sungiusarluni suliffiup malittarisassaa atorneqassaaq.

Isumaginninnermi ikiortinnngorniaq sungiusarluni suliffimmi atorfiit amerlassusilerneqarneranni ilaatinneqassanngilaq, aammalu sungiusarluni sulinerup nalaani sulisutut sulisinneqassanani sungiusarnermi siunnersorti siumut isumaqatigeqqaartinnagu.

11. **Misilitsinnerit. Pinngitsoorani allallugit suliassat aamma angusarisimasanik naliliinerit.**

11.1. **Atuagarsornermi angusarisimasanik naliliineq.**

Ilinniarnepup ingerlanerani arlalinnik allallugit naliliisoqartassaaq. Naliliinerni atorneqartassaaq 'angusivoq / angusinnigilaq' imaluunniit Greenlandic Grading System (GGS skala). Soraarummeersinnaajumalluni ilinniarnepup naammassisimanera allagartartaarfigalugu ilinniartup ilinniarnermi ingerlatassat tamaasa angusiffigisimassavai.

RES'imiinnerit marluusut naaneranni ilinniartup ilinniagassanik atuagarsorluni paasisimasai nalilersuiffigineqassapput. Atuagarsorsimaneq nalilerneqassaaq 'angusivoq / angusinnigilaq'. Angusivoq paasineqassaaq ilinniarnermi ingerlatassat tamarmik angusiffiusimasut. Naliliineq allaganngorlugu nassiunneqassaaq PI/SPS'imut tassanilu paarineqassalluni.

Naliliinerup assiliner RES'imi ilinniartup siullertut attaveqarfigisaani paarineqassaaq.

11.2. **Sungiusarluni sulinermi pinngitsoorani allallugit suliassat**

Sungiusarluni sulinerit marluusut tamaasa pinngitsoorani allallugu suliamik suliarinnittoqassaaq. Sungiusarluni sulinermi siullermi pilersaarusiortuni suliassaq suliassaassaaq. Sungiusarluni sulinerup aappaani marlunnik allaaserisassanik suliakkiissutitaqarpoq, siulleq isigisamik tunngaveqarluni suliakkiissut, aappaatullu sullitaq qitiutillugu suliakkiussaalluni. RES'imi sungiusarluni sulinissap piareersarneqarnerani suliassamut tunngasut oqallisigalugit sammineqassapput.

Pinngitsoorani allallugu suliassamik suliarinninnissaminut suliffiup nalaani periarfissaqarnissaminik ilinniartooq qulakkeeriffigineqassaaq. Tamatuma saniatigut ilinniartooq nammineq ilinniarnissaminut immaqalu suliassanut taakkununga sammisaqaqateqarnissamut piffisamik atugassaqaqtitaassaaq.

Suliaq nalilerneqassaaq RES'imi ilinniartitsisumit akisussaasumit sungiusarluni sulinermi siunnersorti sungiusarluni suliffimmut attuumassuteqartoq suleqatigalugu.

Suliaq nalilerneqassaaq: Angusivoq / angusinnigilaq.

Naliliineq allataassaaq naliliinermilu angusaasut PI/SPS'imut nassiunneqassapput tassanilu toqqorneqassallutik.

Naliliinerup nuutinnera RES'imi ilinniartup pingaarnertut attuumassuteqarfigisaani paarineqassaaq.

Sungiusarluni sulinermi pinngitsoorani allallugit suliakkiussanik angusinnitsoornermi ilinniartooq periarfissaqarpoq suli ataasiarluni nutaamik suliakkiussamik allannissaminut, soorlu immaqaa aallaavigalugu allaaserisaq angusinnitsoorfigisaq.

11.3. **Angusarisimasanik naliliineq.**

Sungiusarluni sulinerit naaneri tamaasa angusarisimasat nalilerneqartassapput.

Pinngitsoorani allallugu suliaq killiffimmi angusarisimasat nalilerineqarnerinut ilanngunneqassaaq.

Ilinniartup angusai nalilerneqassapput sungiusarluni sulinermi anguniakkanut aamma sungiusarluni ilinniarnermut sanilliussinikkut.

Angusaasut naliliivigineqarneranni naliliissutigineqassapput: Angusivoq / angusinngilaq.

Naliliineq allallugu suliarineqassaaq PI/SPS'imullu nassiumneqassalluni tassanilu paarineqassalluni.

Nuutinnera uppersaasigaq ilinniartumut tunniunneqassaaq.

Nuutinnera RES'imi ilinniartup pingaarnertut attuumassuteqarfigisaani paarineqassaaq.

11.4. Inaarutaasumik soraarummeerneq aamma PI/SPS'imi atuagarsornerit pingajuanni angusarisimasaniq naliliineq. Taavalu inaarutaasumik soraarummeernissamut malitassaq.

Atuagarsornerit pingajuata naanerani ilinniarnep naammassilernerani avataaneersumit naliliisoqarluni misilitsittoqassaaq.

Avataaneersumit naliliisoqarluni misilitsinnissami ilinniartup qinersinnaavaa kisimiilluni misilitsinnissaq imaluunniit amerlanerpaamik pingasunik peqateqarluni misilitsinnissaq. Avataaneersumit naliliisoqarluni misilitsinneq tassaavoq suliasamuk allallugu suliarinneq oqalulluni soraarummeersinneqarnermut tunngaviususaaq.

Allallugu suliasap aallaavigissavaa perorsaariaasissatut allaaserineqarsimasoq ilinniartup atuagarsornermigut sulinermigullu ilikkarsimasaa.

Avataaneersumit naliliisoqarluni misilitsinneq nalilerneqassaaq soraarummeersitsisumit censorimillu. Censori IKIIN-miit toqqarneqassaaq.

Allallugu suliaq oqalullunilu soraarummeersitsineq ataatsimut naliliivigineqassapput.

Misilitsinnerup naliliiviginerani GGS skala atorneqassaaq. Soraarummeernermi angusissaguni ilinniartup minnerpaamik kisitsit 02 angussavaa.

Tamatuma saniatigut GGS skala malillugu ilinniagassat ataasiakkaat qanoq angusaqarfigineqarsimanerat nalilersorneqassaaq.

Taakkua soraarummeernermi uppersaammut nuunneqassapput.

Ilinniartut inaarutaasumik misilitsinneranni kisimiilluni eqimattaalluniluunniit misilitsinnissap sivilissusaa. PI/SPS-imiit akuerisaq.

	Ilinn. saqqumm.	Oqaloqatigiinneq	Naliliineq	Minutsit katill.
Ilinn. ataaseq	15 min.	20 min.	10 min.	45 min.
Ilinn. marluk	20 min.	30 min.	10 min.	60 min.

Misilitsinnerit, sungiusarluni sulinermi pinngitsoorani suliasat angusaasimasunillu nalilersuinerit tamarmik angusiffigineqassapput.

Inaarutaasumik allaaserisassap imaanut piunasaqaatit:

1. Saqqaa.

- Allaaserisap qulequtaa
- Kiap / kikkut suliaaraat
- Allaaserisap aallartiffiata ullua tunniunneqarfialu
- Siunnersortip aqqa imalt. Siunnersortit aqqi
- Ilinniarfik
- Naqinnerit amerlassusai.

2. Imarisaata nalunaarsorneqarnera

- Qulequttat imai quppernerilu

3. Aallaqqaasiineq

- Atuartussamut allaaserisaaq sumut sammineranik ilisarititsineq

- Sullinniakkat

- Sullinniakkat, allaaserisami sammineqartut.

- Sammisap iluani killiliineq

- Siammasissusaa killilerlugu, sunalu tikinniarnarlugu.

- Sammisassap tunngavia

- Sammisassaaq pillugu nammineq ilisimasat. (Tusartakkat takusartakkallu)
- Sammisassaaq pillugu isummiussat.

- Sammisassamut apeqqusiineq

- Sammisami paasiniaarusutaaq imalt.paasiniaarusutat suliamullu aqutsisussamik apeqqusiineq.

4. Periutsit kiisalu isumaliuutersuutit immikkoortortai

- Qanoq periuseqarluni allaaserinninnermi sammisaaq misissorneqarpa
- Isumaliuutersuutit suut atorneqarniarpat

- Suut pingaarnertut atorneqarniarpat, soorlu: atuakkat, inatsisit, peqqussutit, internet-i, kikkut apersorneqarpat il.il.

5. Sammisag pillugu itisiliineq.

- Sammisamut tulluartumik isumaliuutersuutunik (atuagarsornikkut) itisiliineq inuit timikkut tarnikkullu killiffiinik itisiliineq.
- Sammisamut tulluartumik periusissatut isumaliuutersuutunik (atuagarsornikkut) itisiliineq.
- Sammisag pillugu misissuinermit ilanngunneqassapput inuiaqatigiinni pissutsit: inatsisitigut, oqaluttuarisaanikkut ullutsinnilu pisut atuuttut itisilernerit.
- Sammisamut attuumassuteqartunik apersuineq.

6. Siunnersuusiorneq.

- Sammisag pillugu paasisat aallaavigalugit Isumaginninnermit ikiortitut periusissanik siunnersuusioritsi. Qanorlu taakkua perorsaanermut suliaqarnermit pitsanngortitsis-sutaasinnaanersut allaaserisiuk.

7. Sammisag pillugu oqallisiginnineq

- Sammisag pillugu itisiliinermit isumaliuutersuutunik atorneqartunik, inuiaqatigiinni pissutsinik itisiliineq, nammineq misissuinerit taavalu qanoq siunnersuusiat aallaavigalugit nammineerluni isummersorneq.

8. Inerniliineq

- Sammisassamut apeqqusiinermit paasisanik inerniliineq.
- Sammisag pillugu siunissami piviusorsiorpalaartumik qanoq takorluugaqarpisi - apeqqutinnut atatillugu?

9. Allannermit atorsimasat allattorsimaffiat / Litteraturliste

(Ilanngussaq takuuk – APA litteraturliste)

- Atuakkiortoq, atuakkat atorsimasat, qulequtat, naqiterneqarfiat ukiorlu saqqummerfiat.
- Pjecet assigisaallu
- Internet-imit aallerfiit
- Aviisit
- Il. Il.

10. Ilanngussat

Sammissaq pillugu atuagarsornikkut misissuinissinni, suliffeqarfinnilu apersuinissinni pissarsiasi ilanngunneqarsinnaapput.

Piumasaqaatit allat

- Maluginiarsiuk eqimattaalluni allassimagaanni peqataasut tamarmik allatamut assigiim-mik akisussaaqataammata.
- Microsoft Word atorlugu naqinnerit uku atorsigit; Times New Roman 12, kiisalu linie afstand 1½.
- Margin saamerleq: 2 cm.
Margin talerperleq 4 cm.
- Quppernerit ulikkaartut ikinnerpaamik 5 kiisalu amerlanerpaamik 9 allanneqassapput. Malugisiuk ilanngussat skemat assigisaallu taakkununga ilaanngimmata.
- Quppernerit 5-9 missiliukkat (anslag) pillugit:

Qupperneq 1. missiliornera: 2.200 (akunneqarlutik)

Quppernerit 5. missiliornera: 11.000 (akunneqarlutik)

Quppernerit 9. missiliornera: 19.800 (akunneqarlutik)

Quppernerit 5-9 missiliorlugit: 11.000 – 19.800 (akunneqarlutik)

11.5. **Napparsimalluni soraarummeernissamut soraarummeeqqinnissamullu malittarisassat.**

11.6 **Napparsimalluni soraarummeerneq.**

Ilinniartoq sungiusarluni sulinermi allallugu pinngitsoorani suliassamik napparsimanini pissutigalugu piffissaq eqqorlugu tunniussisinnaangippat piffissaq tunniussivissaq RES'ip PI/SPS'illu isumaqatigiissuteqarfiginerisigut allanngortinneqassaaq. Taamaattoqarnerit tamaasa nakorsamit allagartamik tunniussisoqartassaaq.

Ilinniartoq avataaniit naliliisoqarluni misilitsinnermut napparsimanini pissutigalugu allamilluunniit akuerisaasumik peqquteqarluni, soorlu assersuutigalugu qaniginerpaasat napparsimaneranik imaluunniit toquneranik, takkussinnaangippat nakorsamit allagartamik tunniussisoqarsimappat napparsimasutut soraarummeersinneqarnissaa neqeroorutigineqarsinnaavoq.

Napparsimaneq pillugu nalunaarut avataaneersumit naliliisoqarluni misilitsinnissaq pitinnagu PI/SPS'imut nalunaarutigineqarsimassaaq, nakorsamillu allagartaq ullut pingasut qaangiutsinnagit tunniunneqarsimassalluni.

Napparsimaneq pillugu nalunaarut piffissaagallartillugu tunniunneqanngippat, tamanna bestyrelsimi nalilersugassatut qaqinneqassaaq.

Ilinniartoq periarfissaviusullu isiginiarlugit PI/SPS'ip napparsimalluni misilitsinnissaq piareersaavigissavaa.

Nakorsamit allagartamut aningaasartuutit PI/SPS'ip akilissavai.

11.7 Misilitseqqinneq.

Ilinniartoq sungiusarluni sulinermi allallugu pinngitsoorani suliassamik angusinnitsoortoq periarfissaqarpoq suliassamik nutaamik ataasiarluni sularinneqqinnissaminut, immaqa suliassaq angusiffiginngitsuugaq aallaavigalugu sularinninnissamut.

Ilinniartoq RES'iminiarfimmi atuagarsornerup naanerani angusimasaminik naliliivigineqarnermini angusinnitsoortoq suli marloriarluni ilinniarfimmiittariaqarsinnaavoq.

Ilinniartoq sungiusarluni sulinermi angusimasaminik naliliivigineqarnermini angusinnitsoortoq sungiusarluni sulinermik marloriarluni ingerlatitseqqittarsinnaavoq. Sungiusarluni sulinissap ingerlanissaa ilinniartut ataasiakkaarlugit naliliiviginerat aallaavigisarlugu sungiusarluni suliffissamit, RES'imit PI/SPS'imillu aaqqissuunneqassaaq.

Ilinniartoq ilinniarnep naammassinerani avataaniit naliliisoqarluni misilitsinnerminik angusinnitsoortoq marloriarluni misilitsinniaqqinnissaminut periarfissaqarpoq. Misilitseqqinnerit pissaput PI/SPS'imi tulliani avataaniit naliliisoqarluni misilitsinnerni.

11.8 Pissutsit immikkut ittut.

Immikkut illuinnartunik pisoqartillugu PI/SPS'imi rektorip bestyrelse-llu akuerisinnaavaat ilinniartup misilitsinnermi ataatsimi suli peqataaqqinnissaa, sungiusarluni sulisarnermi suliassamik ataatsimik sularinneqqinnissaa, ataasiarluni suli atuarfimmeeqqinnissaa imaluunniit sungiusarluni sulinermik suli ataasiarluni sivitsueqqinnissaa.

Napparsimalluni soraarummeerneq pissaaq KIIIP'ip kaajallaasitaa nr. 3/96 naapertorlugu.

11.9 Naammagittaalliorsinnaaneq.

Ilinniartup RES'ip imaluunniit PI/SPS'ip ilinniartumut tunngasumik aalajangigai tiguinerinit sapaatit akunneri sisamat qaangiutsinnagit allakkatigut tunngavilersuilluni bestyrelse-mut naammagittaalliutigisinnaavai.

Ilinniartup sungiusarluni sulinermi ilinniarneminilu suliassat avataaniillu naliliisoqarluni misilitsinnermi pissutsit allakkatigut tunngavilersuilluni naammagittaalliutigisinnaavai.

Pissutsit naammagittaalliutigineqarsinnaasut:

- Misilitsinnermut tunngavik, matuma ataani ilitsersuineq aammalu apeqqutigineqartut suliaasiissutillu ilinniarnep siunertaanut tunngassusiat
- Misilitsinnerup ingerlanera
- Naliliineq

Naammagittaalliut nassiunneqassaaq PI/SPS'imut kingusinnerpaamik pisoqarneraniit kingusinnerpaamik ullut arfineq pingajussaanni.

Naammagittaalliut PI/SPS'ip suliarissavaa. PI/SPS-ip naammagittaalliummut akissutaa isumaqatigineqanngippat uunga ingerlateqqinneqassaaq: Bestyrelse, Box 519, 3952 Ilulissat. Bestyrelse-p aalajangiinera aqutsivimmuut oqartussaasumut allamut naammagittaalliutigineqaaqqissinnaangilaq.

11.10 Ilinniagaqarnersiutinut tunngasut.

Ilinniagaqarnersiutit naammagittaalliutigineqarsinnaapput uunga:
Ilinniartitaanermut Aqutsisoqafik (IKIIN) Box 2221 3900 Nuuk

12. Ilinniarnep nalaani peqanngittarneq.

Takkuttussaataaneq aamma tunniussinissamut aalajangersakkat aqunneqarnissaannut najoqqutassiornissaaq PI/SPS'ip suliarissavai, taakkulu bestyrelse-mik akuerineqarsimassapput.

Ilinniartup sungisarluni suliffimmi sulineri maleruagassai malissavai.

Sungisarluni sulinerup nalaani aggettussaataanermut malittarisassat aqunneqarnissaat pillugu ilinniartup sulillunilu misiliffiup (praktik-erfiup) malittarisassai malissavai.

Ilinniarnep nalaani aggettarnissaaq pisussaaffigineqarpoq.

Piffissanut ilinniarfimiinnermut aamma sungisarluni sulinerup ataasiakkaanut peqanngittarnermut nalunaarsuinerit ingerlanneqartassapput, pineqarput katillugit piffissat tallimat tamaasa.

12.1 Naartunermi erninermilu sulinnigiffeqarneq.

Ilinniarnep ingerlanerata pilersaarusiornissaa eqqarsaatigalugu naartunermi sulinnigiffeqarnissap qaqugu aallartinneqassanganneqarneranik ilinniartup RES aamma PI/SPS sapinngisamik piaarnerpaamik ilisimatissavai.

Ilinniartuq ilinniarnep ingerlanerani qaquguluunniit naartunermi sulinnigiffeqaralaruni sulinnigiffeqareernerup kingornagut ilinniarnep naammassiniarnissaanut pisinnaatitaavoq.

RES'ip ilinniartuq taassumalu sungisarluni suliffia paaseqatigalugit isumaqatigiissutigissavaat ilinniarnep nutaamik ingerlaqqinnissaa. Allannortoqarneri tamaasa aamma PI/SPS tamakkunanga ilisimatinneqartassaaq.

Ernineri ilinniagaqarnersiutit tunniunneqarsinnaangillat. Erninerminut atatillugu sulinnigiffeqarneri ilinniartuq najugarisamini kommunep allaffianut saaffiginnittariaqassaaq.

13. Ilinniarunnaarallarneq

Ilinniartuq ilinniarunnaarallarniarluni qinnuteqarsinnaavoq meerartaarnissani pissutigalugu imaluunniit pinartumik napparsimasoqarnera toqusoqarneralu pissutigalugu aammalu ilinniartup uppersarneqarsinnaasumik annertuumik nappaateqarnerani.

Ilinniartuq sivilunerpaamik ukioq ataaseq ilinniarunnaarallarnissaminut akuerineqarsinnaavoq. Ukioq ataaseq sinnerlugu ilinniarunnaarallarnissaminik kissaateqaruni ilinniarnini aallaqqaataaniit qinnuteqaqqeqlarluni aallarteqqissinnaavaa.

Ilanngutaq/takussutissaq 1

APA Litteraturliste

(atuakkat naqitallu najoqqutassarsiorfigineqarsinnaasut)

Opgaaviliornermi najoqqutassat:

- ✓ PI/SPS-mi aaliangiunneqarpoq opgaaviliornermi najoqqutassat internationel referencesystem APA atorlugu ingerlanneqartalissasoq
- ✓ Allani ilinniarfinni ingerlaqqiffiusinnaasuni APA systemi ingerlanneqarpoq
- ✓ Annerusumik APA-mut paasissutissat pineqarsinnaapput una Link atorlugu <http://www.phmetropol.dk/~media/Files/Om%20Metropol/Biblioteket/Vejledninger/APA%20vejledning%20nov%2009.ashx>
- ✓ Imaluunniit una Link atorlugu: <http://vip.iva.dk/tutorials/referencer/default.htm>

Litteraturlisti - atuakkat atorsimagaanni malittarisassat:

- APA malillugu atuakkat atorsimasat imatut tulleriinneri allaqqassapput:
Atuakkiortup kinguliaqutaa, atuakkiortup atiata aallaqqaataa. (ukioq atuakkap saqqummerfia, atuakkap sumi allanneqarfia ungaluuserlugu (Parentes) allanneqassaaq).
Atuakkap qulequtaa, equngasumik (*Kursiv*)allanneqassaaq. (ungaluuserlugu (Parentes) allanneqassaaq saqqummiunneqartup qasseria saqqummersinneqarnera (udgave)).
Atuakkap illoqarfik sumi saqqummerfia: Atuakkanik naqiterititsisarfiup atia
- Assersuut:
Hansen, M., Andersen, B. & Kragerup, J. (1998). *Tarnikkut nappaatit – paaqqinninnermi Viborg a-s: Atuakkiorfik*

Immaqaluunniit:
Hansen, M., Thomsen, T. & Varming, B. (1999). *Psykologisk pædagogisk ordbog*. (12. udgave). Haslev: Gyldendal
- Erseqqissaatigerusukkukku opgaavilianni kapitalit ikittuinnaat atorsimallugit taava imatut allassinnaavat litteraturlisti:
Kjærgård, H., Støvring, B. & Tromborg, A. (2012). *Barnets lærende hjerne*. Frederiksberg C: Frydenlund. Kapitel 5 og 7
- Quppernermi aaliangersimasunik atugaqarsimaguit imatut allassinnaavat:

Hansen, M., Andersen, B. & Kragerup, J. (1998). *Tarnikkut nappaatit – paaqqinninnermi*. Viborg a-
s: Atuakkiorfik. Qupp. 70- 76

Litteratur – isumaqatigiisummi immikkoortoq atuakkami (artikel fra en bog):

- Atuakkami atuakkiorlut amerlasimappata immaqaluunniit atuagaq inunnik amerlasuunik aaqqissuunneqarsimappat kisianni kapitali/isumaqatigiisummi immikkoortoq (artikel) atukkat inummik ataatsimik allanneqarsimappat imatut allassavat, soorlu atuakkami imatut allaqqakkajuttartoq:
Kirsten Bro, Ole Løw og Jørgen Svanholt (Red.)
- Isumaqatigiisummi immikkoortoq (artikel) atugassaq nassaaringaanni alla allattoq/atuakkiorlut ersertarpoq, assersuutigalugu, kapitali 5-mi allanneqarsimavoq Jakob Skov Knudsen, Christina Sand Jespersen aamma Bo Jakobsen-mit.
- Litteraturlistimi imatut taakku allanneqassapput:
[Ilanngussisup kinguliaqutaa, atiata aallaqqaataa. \(ukioq sananeqarfia\). Ilanngussisup qulequtaliaa. Katiterisup atia immaqaluunniit aaqqissuisup atia \(Red.\) Katiterneqarnerata atia. Atuakkap illoqarfik saqqummerfia: Atuakkanik naqiterisarfik](#)
- Assersuut:
[Knudsen, J. S., Jespersen, C. S. & Jacobsen, B. \(2009\). At komme Jens i møde – Eksistenspsykologisk perspektiv på intervention. I: Bro, K., Løw, O. & Svanholt, J. \(Red.\): *Psykologiske Perspektiver på intervention – i pædagogiske kontekster*. \(1. udgave\). Denmark: Dansk Psykologisk Forlag](#)

Litteraturlisti - internetsiminngaanneersut:

- Nittartagaq aaliangersimasooq atorsimagukku litteraturlistimut imatut allassavat: Atuakkiorlut/allattoq immaqaluunniit peqatigiiffiup atia. (Nittartakkap ukioq sananeqarfia. Ukiua allaqqanngippat imatut allanneqassaaq: u.å.) *Nittartakkap atia/qulequtaa uingasumik allanneqassaaq*. Uani aamma allanneqassooq ulloq suna nittartagaq nassaarinerlu/takunerlugu, uani nittartakkami:
- Assersuutigalugu:
[Børns Vilkår \(u.å.\). Er det min skyld at mine forældre drikker? Ulloq iserfia 2.6.2013 uani: <http://www.bornetelefonen.dk/Temaer/Alkohol/Er%20det%20min%20skyld%20at%20mine%20foraeldre%20drikker.aspx>](http://www.bornetelefonen.dk/Temaer/Alkohol/Er%20det%20min%20skyld%20at%20mine%20foraeldre%20drikker.aspx)

Litteraturlisti – Isumaqatigiisummi immikkoortoq (artikel):

- Massakut nalunarnerulaarpoq, atugassasi amerlanerit allaqqannginnamik, kisianni imatut allanneqarsinnavoq:

[Artikkilimik allattoq, artikkilimi allattup atiata aallaqqaataa. \(Ukioq saqqummerfia ungaluuserlugu allanneqassaaq\). Artikkilip qulequtaq. *Artikkilip qulequtaata qulequtaaraa allanneqassaaq equngasumik, vol. \(Vol isumaqarpoq artikkilip normua\), qupperneq allanneqassaaq*](#)

- Assersuutigalugu:

[Veenhoven, R. \(2006\). Hvad ved vi om lykke. *Kognition & Pædagogik \(60\)*. Qupp. 14 - 50](#)

Immaqaluunniit:

[Holm, E. F. \(2009\). Et liv med børn. *Asterix \(47\)*. Qupp. 9 – 11](#)

Litteraturlisti:

- Litteraturlisti malittarisassat atorlugit allanneqassaaq:
Atuakkat, isumaqatigiisummi immikkoortoq (artikel), internetsimi atuakkat, filmit, nipilersuutit **tamarmik litteraturlistimut allanneqassapput.**
- Allatat tamarmik naqinnerit tullerriaat (ass: A, B, C, D...) atorlugit allanneqassapput, imatut paasillugu interntsimi atuakkat, isumaqatigiisummi immikkoortoq (artikel), atuakkat il. Il. tamarmik ataatsimut litteraturlistimut allanneqassapput.
- Eqqaamajuk litteraturlisti quppernermi nutaami aallartitarmat.

Opgaaviliornermi najoqqutassiat (Kilder):

- Opgaaviliornermi teoriimik ilanngusisimangaanni pingaaruteqarpoq suminngaanniik tigusimanagerit ilanngullugu allannissaa, taamaammat tamatigut allattassavat suminngaanniik taanna teorii pisimanagerlugu: [\(Atuakkiortup kinguliaqutaq, atuakkap ukioq saqqummerfia\)](#) immaqaluunniit:
[\(Atuakkiortup kinguliaqutaq, atuakkap ukioq saqqummerfia, qupp. 132 - 147\)](#)
- Assersuutigalugu:
[Meeqqap oqaatsiminik ilanngussisarnera assigiinngitsunik peqquteqarpoq, assersuutigalugu meeqqap tusaasai taavalu qanoq meeraq oqaluutsigineqarnerisq \(Kjærgård, Støvring & Tromborg, 2012, qupp. 138 – 158\)](#)
- Malugiuk atuakkiortut atuakkami tullerriaarneri malillugit allasagakkit.
- Eqqaamajuk atuakkamiik allatavit qupperneq normu qassimiinnersoq allannissaa ujarleqattaannginnissat anguniarlugu.

- Eqqaamajuk najoqqutassat (kilder) allassimassatit tamarmik litteraturlistimi allaqqassammata.

Najoqqutassat (kilder) ilinniartitsisuniit:

- Ilinniarnerpit ingerlanerani oqaatigineqarsimasuni atuakkanik uppersarsinnaangikkukkit imatut allassavatit:
[Najannguaq Christiansen \(Pædagogik & Psykologi februar 2014\) malillugu... \(Takuuk ilanngutaq/takussutissaq \(bilag\) 4\)](#)
- Takussutissatut ilanngutat/uppersarsaatit ilinniartitsisuminngaanneersut qupperit kingullerpaamut ilineqassapput uppersarsaatit atugassat.
- Malugiuk ilinniartitsisunik najoqqutassanik (kilder) ilanngusigaangavit litteraturlistimut ilannguttassannginnakkit.

Atuakkamiit ilaarsinerit (Citater):

- Atuakkami ilaarsisimangaangavit imatut allattassavat:
[\(Atuakkiortup/atuakkortut kinguliaqutaat, atuakkap ukioq saqummerfia, qupperneq\)](#)
- Ilaarsinermi isaasat " " **immaqaluunniit** *naqinnerit equngasunik (kursiv)* allattassavatit.
- Ilaarsinerit (citater)100%-mik ilaaqqissaarlugit/issuaqqissaarlugit allanneqartassapput. Imatut paasillugu atuakkami ilaakkat kukkuneqarpata, uniffiit (,) naqinnerit angisuut tamarmik ilarneqartassapput/issuarneqartassapput nikinganeqanngitsumik. Taamaammat allamut saannginnermi allatatit misissoqqissaartuaannakkit.
- Assersuut:
[Meeqqat oqaatsitigut ineriartornerat meeqqamiit meeqqamut allaasarpoq taamaammat pingaaruteqarpoq eqqumaffigissallugu "Meeqqat killiffiit ilaanni ineriartornerat unanngasinnaasarpoq ineriartornerup ilaani". \(Kjærgård, Støvring & Tromborg, 2012, s. 138\)](#)

Eqqaamasassat!

- Litteraturlisti, najoqqutassat (kilder) ilaarsinnerillu (citater) tamarmik suliarineqarluartassammata.
- Piffissamik asuli atuineruvoq akuerineqanngitsoorluni opgaavimi malitassat qulaani taaneqartut iluamik suliarineqarsimanngippata. Taamaammat suliaq/opgaavi tunniutinnginnerani tamaasa misissoqqaarluartuaannakkit.

Najoqqutassani naliginnaasumik kukkussutigineqarnerpaasartut:

- [\(Pæd/Psyk-ordbog\)](#)

Naamik! Paasissutigineqarnera amingarpoq. Pædagogik & Psykologiimi atuakkat amerlasoorpasuupput, sorleq eqqartorneqarpa?

➤ (Kurt Thorsen)

Naamik! Atuakkiortup kinguliaqutaa kisiat allassavat taavalu atuakkap ukioq suna saqqummerfia taavalu najoqqutassap (kilde) qanga saqqummerfia.

➤ (Thorsen, K., 2010)

Naamik! Najoqqutassiinermi (kildehenviisning) taamaallaat atuakkiortup kinguliaquutaa atuakkallu ukioq saqqummerfia kisimik allaqqassapput.

➤ (Søren Hertz, Børne og ungdomspsykiatri – nye perspektiver og uandede muligheder, Akademisk Forlag, København, 2010, 1. udgave, 4. oplag)

➤ Naamik! Paasissutissat pisariaqanngitsut amerlavallaarput najoqqutassiinermi (kildehenviisning). Taamaallaat atuakkiortup kinguliaqutaa kisiat allassavat taavalu atuakkap ukioq suna saqqummerfia taavalu najoqqutassap (kilde) qanga saqqummerfia.

➤ Eqqaamajuk atuakkiortut amerlasimappata siulleq kisiat allanneqassanngimmat! Atuakkiortut TAMARMIK allanneqassapput.

➤ Allatassini internetsiminngaannersut imatut allanneqartassanngillat:

Uani internetsimi atuarpara

<http://www.psykiatrifonden.dk/forside/Psykiske+sygdomme/skizofreni>

Naamik! Nittartakkap URL-ia litteraturlistimi allaqqassooq taamaammat allatanni imatut allattassavat:

(Psykiatrifonden, u.å)

➤ Litteraturlistimi tulleriarinerit soorlu:

Atuakkat, internetsimiik tigusat il. II.

Naamik! Naqinnerit (A, B, C, D...) malillugit suminngaanneeraluarpataluunniit allanneqartassapput.

➤ Piffissaq atorluartaruk litteraturlistip aaqqissorneranut atuartussamut pasinartumik allallugu takoriaannanngorlugit suut atuakkat allallu atorsimagitit.

➤ Annerusumik paasisaqarnerorusukkuit una takuuk:

<http://www.phmetropol.dk/~media/Files/Om%20Metropol/Biblioteket/Vejledninger/APA%20vejledning%20nov%202009.ashx>